

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I STOCKHOLM**

Avdelning 21

DOM
2020-01-31
Meddelad i Stockholm

Sida 1 (14)

Mål nr
25242-19

SÖKANDE

Canon Svenska AB, 556072-2224

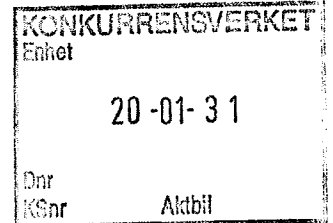
Ombud: Sten Lövrup och Fredrika Björk
Fondia Legal Services AB
Birger Jarlsgatan 55
111 45 Stockholm

MOTPART

Tyresö kommun
135 81 Tyresö

SAKEN

Offentlig upphandling

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten avslår ansökan om överprövning.

Dok.Id 1184371

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
115 76 Stockholm	Tegeluddsvägen 1	08-561 680 00 E-post: avd21.fst@dom.se www.domstol.se/forvaltningsratt	-	måndag–fredag 08:00–16:00

YRKANDEN M.M.

Tyresö kommun genomför en upphandling av multifunktionella skrivare (dnr 2019-KSUH0036) genom förnyad konkurrensutsättning enligt Kammarkollegiets ramavtal ”Skrivare som tjänst och produkt”. Kommunen meddelade den 29 oktober 2019 att det avropade kontraktet skulle tilldelas en annan leverantör än Canon Svenska AB.

Canon Svenska AB (bolaget) yrkar i första hand att upphandlingen ska rättas på så sätt att de anbud som innehåller reservationer ska förkastas med följderna att bolaget tilldelas det aktuella kontraktet och i andra hand att upphandlingen ska göras om. Bolaget anför bl.a. följande. Det framgår av både punkten 6.2 i avropsförfrågan och de upphandlingsrättsliga principerna att anbudsgivare i en upphandling inte får lämna alternativa anbud eller reservationer som innebär att ett lämnat anbud avviker från förutsättningarna i upphandlingen. Ett anbud som innehåller sådana reservationer måste förkastas i enlighet med likabehandlingsprincipen. I avropsförfrågan, punkt 3.15, anges att ett separat hyresavtal ska tecknas för varje beställning. Till varje lämnat anbud i upphandlingen skulle vidare bifogas ett exempel på leverantörens tilltänkta hyresavtal. Det framgår med tydlighet av upphandlingsföreskrifterna att detta exempel är det som sedermera ska undertecknas vid varje beställning. Samtliga anbudsgivare utom bolaget har dock bifogat hyresavtal innehållande separata allmänna villkor för hyra av multifunktionella skrivare. Dessa allmänna villkor utgör otillåtna reservationer i form av extremt stora avvikelser från upphandlingsföreskrifterna. Alla innehåller t.ex. s.k. ”fullständiga regleringsklausuler” innebärande att tidigare överenskommelser mellan parterna inte längre gäller vid signering av hyresavtalet. De innehåller också olika typer av särregleringar av t.ex. hyra, undersökningsplikt, dröjsmålsränta etc. som inte överensstämmer med villkoren i upphandlingsdokumenten. Man kan inte med bindande verkan i en

överordnad rättshandling ange att samtliga underliggande handlingar saknar rättslig verkan. Vad som kommunen anför om den inbördes hierarkin bland avtalshandlingarna medför därför inte att avvikelserna kan bortses från. Ingen av leverantörerna har påstått att de bifogade hyresavtalen endast utgjort "förslag" utan tvärtom framgår det med tydlighet av hyresavtalen att dessa villkor varit avsedda att utgöra avtalsinnehåll mellan parterna. Kommunens uppfattning, att hänvisningen i upphandlingsdokumenten till att "Hyresavtal 17 gäller" skulle utesluta reservationer, återspeglar inte avtalsrätten. Det blir omöjligt att överblicka hur tolkningen av dessa avtal i framtiden ska göras och leverantörerna ges då inte möjlighet att delta på lika villkor.

Bolaget är av uppfattningen att varje gång kommunen signerar ett sådant hyresavtal som åberopats av de konkurrerande leverantörerna kommer en otillåten direktupphandling äga rum. När en leverantör lämnar in allmänna villkor som står i direkt strid med förutsättningarna för upphandlingen utgör detta ett sådant alternativt anbud som rätteligen ska förkastas (se t.ex. Kammarrätten i Sundsvalls dom i mål 2550-16 och Kammarrätten i Stockholms dom i mål 766-17). Likabehandlingsprincipen kräver att samtliga anbud i en upphandling är förenliga med bestämmelserna i kontraktshandlingarna för att garantera en objektiv jämförelse dem emellan (se C-243/89 *Kommissionen mot Danmark*).

Bolaget är den enda anbudsgivande leverantören i upphandlingen som inte lämnat några reservationer i förhållande till hyresavtalet. Eftersom samtliga övriga anbudsgivare rätteligen borde ha uteslutits skulle bolaget ha tilldelats kontraktet.

De leverantörer som rangordnats högre än bolaget i utvärderingen har vidare tilldelats mervärde avseende ett bör-krav i fråga om service och support trots att kravet inte varit uppfyllt eftersom leverantörerna saknar egen

serviceorganisation och i stället förlitar sig på sina underleverantörer, vilket bl.a. kan utläsas på deras respektive hemsidor. Såsom upphandlingsdokumenten är utformade finns dels ett ska-krav med innebörden att leverantören måste upprätthålla en viss nivå av support och åta sig ansvaret för viss typ av service (punkt 3.4) och dels en möjlighet till mervärde om denne har en intern service- och supportorganisation (punkt 4.2.2). Om upphandlingsdokumenten i själva verket ska tolkas på så sätt att mervärde kan erhållas redan genom uppfyllande av ska-kravet utgör detta en sammanblandning mellan utvärderings- och kvalificeringsfaserna med följden att upphandlingen måste göras om. Om någon sammanblandning inte skett, hade bolaget erhållit fullt mervärde medan de två aktuella konkurrenterna inte skulle ha erhållit något. Bolaget hade kunnat komma att utforma sitt anbud annorlunda, bl.a. med hänsyn till prissättningen, om det haft kännedom om att uppfyllande av ska-kravet var tillräckligt för fullt mervärde.

Den vinnande leverantörens anbud innehåller därutöver en uppgift gällande licensieringsmodell med innebörden att denne även fakturerar alla eTerminaltjänster, vilket utgör en otillåten reservation gällande leveransens omfattning.

Kommunen yrkar att ansökan om överprövning ska avslås och anför bl.a. följande. Upphandlingen avser ett avrop enligt Kammarkollegiets ramavtal och villkoren i ramavtalet är därför bindande i sammanhanget. I avropsförfrågan, punkt 5.3, anges den inbördes ordningen mellan kontraktshandlingarna vid avropet. Därav framgår att standardvillkor som ingås genom skriftlig överenskommelse utgör kontraktshandlingar förutsatt att sådan överenskommelse särskilt medges enligt de allmänna villkor som utgör bilaga till upphandlingsdokumenten. Dessa allmänna villkor innehåller bl.a. särskilda hyresvillkor (Hyresvillkor 17), i vilka anges att andra villkor för hyra – såsom hyresgivares standardvillkor – endast ska

tillämpas om de har angetts i kontraktet och då endast i den utsträckning de inte strider mot Hyresvillkor 17. Genom att begära in exempel på hyresavtal från anbudsgivarna har kommunen öppnat för och möjliggjort en tillämpning av hyresgivarnas standardvillkor i enlighet med Hyresvillkor 17 och övriga kommersiella villkor i upphandlingsdokumenten. Det har således varit tillåtet för anbudsgivarna att bifoga hyresgivarnas standardvillkor till anbudet varför detta inte kan ses som en otillåten reservation eller ett alternativt anbud.

Att de av anbudsgivarna bifogade villkoren inte kan ses som otillåtna reservationer framgår också av den omständigheten att kommunen begärt in exempel på det hyresavtal som kan komma att tillämpas i uppdraget utan att vare sig ställa några särskilda krav på utformningen av dessa eller förbinda sig att faktiskt tillämpa dem. Syftet med att begära in exempel på det tänkta hyresavtalet har inte varit att kontrollera att avtalet inte strider mot förutsättningarna i upphandlingen, utan att säkerställa att anbudsgivarna har erfarenhet av tidigare hyresförhållanden och ge kommunen en överblick över olika typer av hyresavtal för att se vilka parametrar som vanligtvis brukar ingå i sådana och om de skiljer sig åt mellan olika leverantörer. Om syftet i stället hade varit det föregående skulle kommunen givetvis ha formulerat kravet så att det framgått för anbudsgivarna på ett klart och tydligt sätt i stället för att helt avstå från att ställa särskilda krav på innehållet i exempelavtalen.

Det är också av betydelse att exempelvillkoren är kopplade till hyresavtalet och inte till anbudet varför kommunen inte är bunden av dem innan något hyresavtal undertecknats, vilket sker först efter beställning av skrivare. Om kommunen väljer att använda sig av det bifogade hyresavtalet vid beställning kommer en slutlig version av exempelavtalet att tas fram med all nödvändig information relevant för den specifika beställningen, i vilken det kommer anges att dessa villkor endast gäller i den utsträckning de inte

strider mot Hyresavtal 17. En sådan skrivning har för övrigt en av de ifrågasatta leverantörerna redan gjort i sitt ingivna exempelavtal.

Det saknas överhuvudtaget stöd för att anbudsgivarna skulle ha avsett att de bifogade hyresavtalen eller tillhörande allmänna villkor ska utgöra bindande anbudsinnehåll gentemot kommunen. Avtalen innehåller flera avsnitt som helt saknar relevans i fråga om ett eventuellt avtalsförhållande gentemot kommunen i aktuellt avseende, varför det är tydligt att de bifogats i syfte att utgöra just exempel som illustrerar utformningen av de hyresavtal som respektive samarbetspartner vanligtvis tillämpar. Allmänna villkor som bifogas till ett anbud som exempel eller som förslag på vilka regler som ska gälla för uppdraget är inte att anse som otillåtna reservationer (se Kammarrätten i Jönköpings som i mål 834-12).

Slutligen ska framhållas att det vore oproportionerligt att kräva att anbudsgivarna ska detaljgranska hyresgivarnas standardvillkor och anpassa dem till de kommersiella villkoren i kommunens avropsförfrågan bara för att kunna delta i upphandlingen. Det gäller särskilt mot bakgrund av att kommunen endast begärt in ett exempel på hyresavtal samt att avtalshandlingarna redan innehåller en uttrycklig bestämmelse om hur eventuella motstridiga villkor ska hanteras. Kommunens avsikt vid utformningen av upphandlingen har varit att tillåta anbudsgivarna att bifoga hyresgivarnas allmänna villkor och detta har också framgått av upphandlingsdokumenten. I vart fall har det varit en möjlig tolkning av de aktuella kraven, vilket också styrks av att alla anbudsgivare utom bolaget uppfattat kraven på detta sätt. Ett krav i upphandlingssammanhang får inte ges en viss bestämd innebörd om det kan uppfattas på flera olika sätt av en normalt omsorgsfull och informerad anbudsgivare, utan den upphandlande myndigheten måste i så fall godta alla möjliga tolkningar (jfr Kammarrätten i Jönköping konstaterat i sitt mål nr 705-19). Det vore därmed i strid med såväl transparens- som likabehandlingsprincipen att utesluta någon av

anbudsgivarna på grund av att de bifogat hyresgivarens standardvillkor till anbudet.

Bolagets påstående om att två av konkurrenterna inte uppfyller börkravet avseende service och support stämmer heller inte, vilket framgår av anbudet. Att respektive märke vanligtvis ansvarar för service av sina maskiner innebär givetvis inte att leverantören är förhindrad att själv utföra den service som behövs. Generella beskrivningar om service på olika företags hemsidor saknar givetvis bevisvärde i fråga om leverantörernas kapacitet att utföra service inom det egna bolaget och vad som offererats i anbudet. De av bolaget åberopade utdragen kan omöjligen anses tillräckliga för att det ska finnas skäl att ifrågasätta kommunens utvärdering.

Vad gäller påståendet om att den vinnande leverantören lämnat en reservation avseende anbudspris påpekas att denna leverantör har ett befintligt uppdrag gentemot kommunen i vilket en annan licensmodell än den som kravställts i den förevarande upphandlingen gäller. Detta har leverantören också redogjort för i sitt anbud och angett att nuvarande licenser kommer att flyttas över till leverantören. Den åberopade skrivningen i anbudet utgör således inte någon reservation i förhållande till det kommande uppdraget utan hänför sig till den nuvarande modellen. Den ifrågavarande leverantören kom i vilket fall som helst på tredje plats i upphandlingen, varför bolaget under alla omständigheter inte har lidit skada av den påstådda bristen.

Som utgångspunkt sträcker sig inte en upphandlande myndighets kontrollskyldighet längre än att en jämförelse ska göras mellan uppgifterna i anbudet och de krav som angetts i upphandlingsdokumenten (se dom i Kammarrätten Sundsvalls dom i mål 2256-16). Om det däremot finns objektiv misstanke om att ett anbud inte uppfyller ett obligatoriskt krav, finns det skäl för den upphandlande myndigheten att kontrollera de

uppgifter som anbudsgivaren har lämnat. Den kontroll som har genomförts av kommunen har visat att anbudsgivarna möter de krav som är ställda i upphandlingsdokumenten och det har därför inte funnits någon anledning att förkasta anbuden. Dessutom skulle det vara både oproportionerligt och konkurrenshindrande samt stå i strid med upphandlingslagstiftningen att förkasta så många anbud som bolaget förespråkar.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

Tillämplig lag

Lagen (2007:1091) om offentlig upphandling (ÄLOU) har upphävts genom lagen (2016:1145) om offentlig upphandling, som trädde i kraft den 1 januari 2017. Av övergångsbestämmelser framgår dock att ÄLOU gäller för sådan upphandling som har påbörjats före ikraftträdandet.

Upphandlingen av det underliggande ramavtalet påbörjades före den 1 januari 2017, vilket innebär att ÄLOU är tillämplig.

Rättsliga förutsättningar

Frågan i målet är om det finns skäl att ingripa mot upphandlingen på de grunder som bolaget har anfört. I mål om överprövning av upphandling bär parterna själva som huvudprincip ansvaret för utredningen och domstolens prövning är begränsad till vad parterna har anfört (se RÅ 2009 ref. 69).

Enligt 16 kap. 6 § ÄLOU ska rätten besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse har gjorts om den upphandlande myndigheten har brutit mot de grundläggande principerna i 1 kap. 9 § ÄLOU eller någon annan bestämmelse i lagen och detta har medfört att leverantören har lidit eller kan komma att lida skada. Enligt 1 kap. 9 § ÄLOU ska upphandlande myndigheter bl.a. behandla leverantörer på ett

likvärdigt och icke-diskriminerande sätt, genomföra upphandlingar på ett öppet sätt samt iaktta principen om proportionalitet.

Principen om likabehandling kräver att samtliga anbud är förenliga med bestämmelserna i kontraktshandlingarna för att garantera en objektiv jämförelse mellan de anbud som lämnats. Detta innebär att anbudsgivarna inte kan tillåtas avvika från de grundläggande bestämmelserna i kontraktshandlingarna genom förbehåll, om det inte uttryckligen föreskrivits annorlunda (jfr C-243/89 *Kommissionen mot Danmark*, punkterna 37 och 40).

Invändningar mot upphandlingen

Otillåtna reservationer

Bolaget har som huvudsakligt stöd för sin ansökan om överprövning anfört att samtliga dess konkurrenter i upphandlingen borde ha fått sina anbud förkastade eftersom de kompletterat sina anbud med förslag till allmänna villkor som bör betraktas som otillåtna reservationer i förhållande till de krav som ställts i upphandlingsföreskrifterna.

I punkt 6.2 i kommunens avropsförfrågan anges att lämnade anbud inte får innehålla några alternativa anbud samt att en anbudsgivare som lämnar förbehåll eller reserverar sig mot villkor i avropsförfrågan riskerar att få sitt anbud förkastat, varför anbudsgivarna uppmanas undvika att lämna information som kan tolkas som en reservation mot uppställda krav.

I punkt 3.15 anges att ett separat hyresavtal ska tecknas vid varje beställning av skrivare. Anbudsgivare instrueras också under denna punkt att ange sin eventuella samarbetspartner vid tecknande av hyresavtal samt bifoga ett exempel på sitt tänkta hyresavtal.

Samtliga bolagets konkurrenter i upphandlingen har till sina anbud fogat hyresavtal innehållande villkor som i olika avseenden är oförenliga med de förutsättningar som föreskrivits för upphandlingen. Förutsatt att dessa villkor ska betraktas som en del av anbudet, på så sätt att avvikelserna i förhållande till de föreskrivna villkoren är att anse som förbehåll och anbudet därmed får karaktären ”motbud” i förhållande till vad som eftersökts genom avropsförfrågan, utgör detta hinder mot en objektiv jämförelse mellan leverantörerna. Frågan är om de bifogade avtalen rimligen bör läsas på detta sätt.

Det har i kammarrättspraxis ansetts att anbud som innehåller villkor som avviker från upphandlingsunderlaget – t.ex. i form av separat bifogade standardvillkor som inte är förenliga med föreskrivna villkor i upphandlingen – utgör otillåtna sidoanbud (jfr Kammarrätten i Sundsvalls dom i mål 2550-16 och Kammarrätten i Stockholms dom i mål 766-17). I dessa fall har det varit fråga om villkor som bifogats anbudet utan att det funnits någon framträdande förklaring till detta annat än att leverantören avsett att lämna ett sidoanbud. Den förevarande situationen skiljer sig väsentligt från målen i kammarrätterna på så sätt att det avvikande dokumentet uttryckligen efterfrågats av kommunen. Det är, sett till de formella krav som ställts på anbudet i upphandlingen, i avsaknad av någon annan avsiktsförklaring från leverantören närmast självklart att de bifogade hyresavtalen primärt varit ägnade att tillgodose kommunens krav på exempelavtal och det saknas enligt förvaltningsrättens mening skäl att anta att dessa skulle varit avsedda att faktiskt tillämpas på ett framtida avtalsförhållande i en större utsträckning än vad som kan utläsas av kommunens krav.

Frågan är därmed om kommunens krav om att anbudsgivarna skulle ge in exempelavtal rimligen ska läsas på det av kommunen förespråkade sättet – att avtalen endast var ägnade att säkerställa leverantörernas erfarenhet samt ge kommunen en bild av hur denna slags avtal kunde utformas – eller på så

sätt att ingivet exempel skulle motsvara det avtal som leverantören senare avsåg teckna med myndigheten. Kommunens egen redogörelse av sin avsikt är av underordnad betydelse till hur en rimligt informerad och normalt omsorgsfull anbudsgivare kan förväntas uppfatta den konkreta ordalydelsen av kravet såsom det förekommer i upphandlingsföreskrifterna (jfr C-19/00 *SIAC Construction Ltd*, punkt 42).

Det som efterfrågas i avropsförfrågan är ”exempel” på leverantörernas ”tänkta hyresavtal”. Förekomsten av ordet ”tänkta” ger intrycket av att en framåtsyftande användning av det aktuella avtalet varit avsedd, vilket är svårförenligt med kommunens påstådda syfte. Samtidigt är det faktum att det efterfrågas ett ”exempel” än mer svårförenligt med en tolkning där samtliga villkor i det bifogade avtalet nödvändigtvis ska bli bindande vid ett kommande kontraktsslut. Det bör därför, utifrån en rimligt informerad och normalt omsorgsfull anbudsgivares perspektiv, framstå som mest naturligt att läsa det aktuella kravet på så sätt att det efterfrågade avtalet – även om det i viss utsträckning skulle kunna ligga till grund för utformningen av eventuella framtida avtalsvillkor – inte varit avsett att utgöra en bindande kontraktshandling. Eftersom syftet med att avtalen begärdes in framstår ha varit ett annat än att dessa skulle nå direkt tillämplighet i det kommande avtalsförhållandet finns det heller ingen anledning att dra några särskilda slutsatser med anledning av de villkorsmässiga avvikelserna däri.

De åberopade hyresavtalen utgör mot ovanstående bakgrund inte otillåtna reservationer i upphandlingsrättslig mening. Det saknas skäl att besluta om ingripande mot upphandlingen på denna grund.

Utvärderingskriterier

Bolaget har utöver invändningen om otillåtna reservationer även anfört att de två leverantörer som rangordnats högre än bolaget i utvärderingen i

själva verket borde ha tilldelats ett lägre mervärde, eftersom utvärderingskriteriet i fråga om intern serviceorganisation inte var tillgodosett. Alternativt uppges kommunen ha tilldelat konkurrenterna mervärde för uppfyllande av det obligatoriska kravet om tillhandahållande av efterfrågade service- och supportfunktioner oberoende av om detta tillhandahållande kunnat ske direkt eller enbart indirekt, och därigenom sammanblandat kvalificerings- och utvärderingsfaserna i upphandlingen på ett otillåtet sätt.

I avropsförfrågans punkt 3.4 anges de obligatoriska kraven i upphandlingen avseende service och support. Det anges att service och support ska erhållas för samtliga maskinmodeller under hyresperioden efter viss debiteringsmodell och enligt vissa materiella villkor. Det ställs inget uttryckligt krav om att anbudsgivaren ska tillhandahålla service direkt, via egenanställd personal.

Avsnitt 4.0 i avropsförfrågan innehåller grunderna för anbudsutvärderingen i upphandlingen. I punkt 4.2.2 anges att anbudsgivaren bör ha en egen service- och supportenhet (enligt punkt 3.4) inom det företag som lämnar avropssvar som ger support och service på offererade skrivare. Om börkravet är uppfyllt erhåller anbudsgivaren ett avdrag om 16 500 kr på utvärderingssumman.

Bolaget har anfört att de två konkurrenterna inte tillverkar sina egna skrivare utan använder sig av underleverantörer, som tillhandahåller service avseende sina produkter. Leverantörerna hänvisar själva till tillverkarna i service- och garantiärenden på sina respektive hemsidor.

Förvaltningsrätten konstaterar först och främst att det faktum att en underleverantör till en anbudsgivare tillhandahåller service och support avseende sina produkter inte säger något om ifall anbudsgivaren själv kan

tillhandahålla motsvarande stöd. Den information som anges på en näringsidkares hemsida är typiskt sett riktad mot allmänheten och saknar direkt inverkan på de villkor och den ansvarsfördelning som är eller kan bli gällande enligt specifika överenskommelser. Att leverantören i normalfallet hänvisar sina kunder till tillverkarens egen support innebär heller inte nödvändigtvis att denne saknar interna resurser att själv utföra de supporttjänster som krävs för att berättiga till mervärde enligt den aktuella avropsförfrågan.

Det saknas enligt förvaltningsrättens mening stöd för uppfattningen att de två konkurrenterna inte skulle vara berättigade till aktuellt mervärde. Det finns heller inget som tyder på att någon sammanblandning av upphandlingsfaserna skulle ha skett.

Slutsats

Inga av de ovan behandlade invändningarna innebär att kommunen kan anses ha brutit mot någon av de grundläggande upphandlingsrättsliga principerna eller någon annan bestämmelse i ÄLOU. De utgör därför inte skäl för att besluta om ingripande mot upphandlingen.

Bolaget har även anfört att den vinnande leverantören gjort en otillåten reservation beträffande leveransens omfattning. Eftersom bolaget rangordnats på tredje plats i utvärderingen, och således inte skulle ha tilldelats det aktuella kontraktet även om den vinnande leverantörens anbud inte tilläts delta, har bolaget inte riskerat lida någon skada på grund av denna påstådda brist. Inte heller detta argument utgör således grund för att besluta om ingripande.

Ansökan om överprövning ska därmed avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Detta avgörande kan överklagas. Information om hur man överklagar finns i bilaga (FR-05).

Anna Stålnacke
Rådman

Specialistföredraganden Veronica Montell har föredragit målet.

Hur man överklagar

FR-05

Den som inte är nöjd med förvaltningsrättens beslut kan överklaga. Här framgår hur det går till.

Närmare regler finns i den lag som gäller för målet, se rutan längst ner på nästa sida för hänvisningar.

Överklaga skriftligt inom 3 veckor

Tiden räknas oftast från den dag som ni fick del av beslutet. I vissa fall räknas tiden i stället från beslutets datum. Det gäller om beslutet avkunnades vid en muntlig förhandling, eller om rätten vid förhandlingen gav besked om datum för beslutet.

För myndigheten räknas tiden alltid från beslutets datum.

Observera att överklagandet måste ha kommit in till domstolen när tiden går ut.

Vilken dag går tiden ut?

Sista dagen för överklagande är samma veckodag som tiden börjar räknas. Om ni exempelvis fick del av beslutet måndagen den 2 mars går tiden ut måndagen den 23 mars.

Om sista dagen infaller på en lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårs-afton, räcker det att överklagandet kommer in nästa vardag.

Tänk på detta i mål om överprövning av upphandling

I vissa fall kan myndigheten ingå avtal efter 10 dagar från det att domstolen avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut, och i vissa fall får myndigheten ingå avtal omedelbart. Efter att avtal har slutits får kammarrätten inte överpröva upphandlingen. Detta gäller alltså även om tiden för överklagande fortfarande gäller.

Gör så här

1. Skriv förvaltningsrättens namn och målnummer.
2. Förklara varför ni tycker att beslutet ska ändras. Tala om vilken ändring ni vill ha och varför ni tycker att kammarrätten ska ta upp ert överklagande (läs mer om prövningstillstånd längre ner).
3. Tala om vilka bevis ni vill hänvisa till. Förklara vad ni vill visa med varje bevis. Skicka med skriftliga bevis som inte redan finns i målet.
4. Lämna namn och personnummer eller organisationsnummer.
Lämna aktuella och fullständiga uppgifter om var domstolen kan nå er: postadresser, e-postadresser och telefonnummer.
Om ni har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.
5. Skicka eller lämna in överklagandet till förvaltningsrätten – adressen finns i beslutet.

Vad händer sedan?

Förvaltningsrätten kontrollerar att överklagandet kommit in i rätt tid. Har det kommit in för sent avvisar domstolen överklagandet. Det innebär att beslutet gäller.

Om överklagandet kommit in i tid, skickar förvaltningsrätten överklagandet och alla handlingar i målet vidare till kammarrätten.

Har ni tidigare fått brev genom förenklad delgivning kan även kammarrätten skicka brev på detta sätt.

Prövningstillstånd i kammarrätten

När överklagandet kommer in till kammarrätten tar domstolen först ställning till om målet ska tas upp till prövning.

Kammarrätten ger prövningstillstånd i fyra olika fall.

- Domstolen bedömer att det finns anledning att tvivla på att förvaltningsrätten dömt rätt.
- Domstolen anser att det inte går att bedöma om förvaltningsrätten dömt rätt utan att ta upp målet.
- Domstolen behöver ta upp målet för att ge andra domstolar vägledning i rättstillämpningen.
- Domstolen bedömer att det finns synnerliga skäl att ta upp målet av någon annan anledning.

Om ni *inte* får prövningstillstånd gäller det överklagade beslutet. Därför är det viktigt att i överklagandet ta med allt ni vill föra fram.

Vill ni veta mer?

Ta kontakt med förvaltningsrätten om ni har frågor. Adress och telefonnummer finns på första sidan i beslutet.

Mer information finns på www.domstol.se.

För fullständig information, se:

- lag (2016:1145) om offentlig upphandling, 20 kap.
- lag (2016:1146) om upphandling inom försörjningssektorerna, 20 kap.
- lag (2011:1029) om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet, 16 kap.
- lag (2016:1147) om upphandling av koncessioner, 16 kap.
- lag (2016:1145) om offentlig upphandling, 20 kap.
- lag (2016:1146) om upphandling inom försörjningssektorn, 20 kap.